

286.4450 ב.01
שנה"ל תשע"ו
2015-2016

פרופ' מאיר פוגטש
יום ה' 08:00 – 10:00
מינהל/ניהול מערכות בריאות

קורס - ניהול וניצול של נכסי ידע וזכויות קניין רוחני (קוד קורס: 286.4450)

מרצה : פרופ' מאיר פוגטש

1. רציונאל

לתחום הקניין הרוחני (Intellectual Property Rights) משמעות רבה עבור תעשיות עתירות ידע, ביניהן ענפי הפרמצבטיקה והביוטכנולוגיה. קשר הדוק במיוחד מתקיים בין זכויות קניין רוחני לבין האופן שבו ניתן לפתח, להגן ולנצל את הידע הנוצר מענפים אלו. לתחום הקניין הרוחני ישנה גם חשיבות רבה לגבי ההפצה והשימוש בידע ביו-רפואי, הן ברמה הציבורית-לאומית והן במישור העסקי-פרטי. ההתפתחויות המואצות המתרחשות בתחום הביו-רפואי, כמו גם האינטראקציה הגוברת בין ידע מסחרי לבין ידע בעל אוריינטציה אקדמית (למשל בין מחקר בסיסי לבין יישומי), הגבירו את הצורך במודעות רבה יותר בכל הקשור בהגדרת נכסים קניינים בידע ובטכנולוגיות.

2. מטרת ויעדים

מטרה מרכזית:

הכרה בסיסית טובה של האספקטים הכלכליים-מסחריים, הציבוריים והאתיים של תחום הקניין הרוחני.

מטרות משנה:

- חשיפה של כלכלת הקניין הרוחני, הן ברמה המקומית והן ברמה הבינלאומית;
- הכרה טובה של המוסדות וההסכמים הבינלאומיים העוסקים בתחום הקניין הרוחני;
- הבנת החשיבות של הקניין הרוחני לענפי הפרמצבטיקה והביוטכנולוגיה;
- בחינת אספקטים פוליטיים ורגולטוריים הקשורים בזכויות קניין רוחני בתרופות;
- חשיפה של האופן שבו ניתן לנצל נכסי קניין רוחני מן הזווית העסקית;
- לימוד האפשרויות והמגבלות הטמונות בזכויות קניין רוחני של מיזמים משותפים לסקטור הציבורי ולסקטור הפרטי;
- הבנת הסוגיות הציבוריות והביאותיות הנגזרות מתחום הקניין הרוחני.

3. מבנה הקורס - 12 מפגשים בני ארבע שעות אקדמיות כל אחד, במהלך סמסטר אקדמי אחד. נוכחות חובה. השיעורים בנויים מהרצאות ומתרגול.

4. ציון עובר: 60.

הרכב הציון: נוכחות והשתתפות 10%; מבחן מסכם 90%.

5. תוכן הקורס

1. הכלכלה הפוליטית של הקניין הרוחני במשק מקומי סגור (כלכלת פטנטים וסימני מסחר);
2. הכלכלה הפוליטית של הקניין הרוחני בזירה הבינלאומית (הסכם TRIPs של ארגון הסחר העולמי);
3. זכויות קניין רוחני בענפי הפרמצבטיקה והביוטכנולוגיה – אספקטים מסחריים וכלכליים;
4. זכויות קניין רוחני בענפי הפרמצבטיקה והביוטכנולוגיה – החקיקה בישראל ובעולם;
5. זכויות קניין רוחני במיזמים משותפים לסקטור הציבורי והפרטי;
6. ניהול וניצול נכסי קניין רוחני – מבט עסקי ומודלים להערכת השווי של נכסי קניין רוחני;
- 7.* זכויות קניין רוחני בהמצאות ביוטכנולוגיות - אתגרים טכנולוגיים: זכויות פטנט בתאי גזע עובריים, זכויות קניין רוחני בדגימות גנטיות ורצפים גנטיים והבעלות על מאגרי מידע גנטיים [העשרה].
8. דינאמיקה הכלכלית והפוליטית של תחום הקניין הרוחני - סכום ומסקנות.

6. ספרות נבחרת [ייתכנו שינויים ברשימת המקורות]

1. Abbott, F. M. "The Enduring Enigma of TRIPs: A Challenge for the World Trading System - Editorial", *Journal Of International Economic Law*, vol.1:4 (1998), pp. 497-521
2. Chin, J. C, Grossman, G. M., "Intellectual Property Rights and North-South Trade", *The Political Economy Of International Trade*, ed. R. Jones, A. Krueger (Oxford: Basil Blackwell, 1990), pp. 90-197
3. DiMasi, J. A., Hansen, R.W. and Grabowski, H. J. 'The Price of Innovation: New Estimates of Drug Development Costs', *Journal of Health Economics*, vol. 22 (2003), pp. 151-185*
4. Grabowski, H. *Patents and New Product Development in the Pharmaceutical and Biotechnology Industries* (Duke University: July 2002) pp.
5. Hindley, B. V. *The Economic Theory of Patents, Copyrights, and Registered Industrial Designs: Background Study to the Report on Intellectual and Industrial Property* (Ottawa: Economic Council Of Canada, 1971)
6. Primo-Braga, C. "The Developing Countries Case for and Against Intellectual Property Protection", *Strengthening Protection of Intellectual Property in Developing Countries*, ed. W. E. Siebeck, World Bank Discussion Papers No. 112 (Washington, DC: The World Bank, 1990), pp. 69-87
7. Pugatch, M.P., *The International Political Economy of Intellectual Property Rights* (Cheltenham, UK: Edward Elgar, June 2004)
8. Pugatch, M.P., *The Intellectual Property Debate* (Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2006)
9. Pugatch, M.P and Jensen Anne *Healthy IPR's* (Stockholm Network, 2007)
10. Hollon, F. M. "Direct-to-Consumer Marketing of Prescription Drugs: Creating Consumer Demand", *Journal of American Medical Association*, vol.27:4 (27 January 1999), pp. 382 384
9. Smith, Gordon. V., Parr, L. Russel. *Valuation of Intellectual Property and Intangible Assets* (New York: John Wiley & Sons, 2000), 3rd edition
11. Von Braun, J. and Pugatch, M. P "The Changing Face of the Pharmaceutical Industry and Intellectual Property Rights", *Journal of World Intellectual Property*, Vol. 8, No. 5, (September 2005), pp. 599-623
- 12.* פוגטש מ. ניהול וניצול זכויות קניין רוחני בבתי-חולים ממשלתיים, דו"ח למכון גרטנר לחקר אפידמיולוגיה * (פברואר 2005) ומדיניות בריאות (פברואר 2005)